

Intervenții logoterapeutice pentru corectarea formelor dislalice la copilul normal

PROGRAM PENTRU TERAPIA SUNETULUI „Ț”

**Demonstrează și
execută!**

- mișcări care antrenează toate părțile corpului; jocuri de mișcare însoțite de vorbire; exerciții de gimnastică a membrelor și a trunchiului (ex: imitarea spălatului, aplaudatului, cântatului la pian)
-

Demonstrează și
execută exerciții!

- **pentru mobilitatea fetei:** exerciții de clipire a ochilor, concomitent, apoi alternativ, umflarea obrazilor cu dezumflarea prin lovire, trecerea aerului dintr-o parte în alta, suptul obrazilor; copilul este pus să sufle cu gura întredeschisă asupra unei oglinzi reci (oglinza se aburește)
- - **pentru gimnastica maxilarelor:** umflarea alternativă a obrazilor; retragerea ambilor obraji spre cavitatea bucală; mișcarea maxilarului inferior de la stânga la dreapta; de coborâre și ridicare a maxilarului;
- - **pentru gimnastica buzelor:** sugerea cu buzele strâns lipite; scoaterea aerului printre buzele ușor deschise sau/și prin deschiderea formata de buza inferioară așezata sub incisivii superiori; acoperirea dinților de sus cu buza de jos și invers; mișcarea buzei inferioare spre dreapta-stânga, apoi a buzei superioare;
- - **pentru gimnastica limbii:** mișcarea limbii (lopată interior, săgeată-afară, sprijinită pe dinți, apoi pe buza superioară, vârful limbii sub buza superioară, acoperă dinții apoi se retrage rapid cu un plescăit, limba este apăsata cu putere pe alveolele dinților de sus, apoi limba este lăsată cu iuțeală în jos;
- - **pentru palatul moale, mușchii faringelui și vestibulului faringian:** exerciții de căscare cu retragerea limbii și a maxilarului inferior, de deglutiție, de imitare a tusei, sforăitului etc.
-

**Demonstrează și
execută**

exerciții de gimnastică specifice sunetului “ț” de corectat:

- La articularea sunetului “ț” buzele și dinții au aceeași poziție ca și la sunetele s, z, t.
- Maxilarele sunt puțin îndepărtate, comisurile gurii sunt puțin trase în părți. Vârful limbii se apropie de incisivii superiori

Demonstrează și antrenează copilul la

- - suflatul în lumânare, în batistă, în apă cu paiul, în trompetă, în morișcă;
- - umflatul balonului, aburirea oglinzii, mirositul;
- - expirare și inspirare alternativ pe nas, pe gură, cu pauze stabilite; exercițiile de pronunție prelungită a unei vocale; de numărat pe parcursul unei expirații;
- - exclamații, interjecții.

Executa și
antrenează copilul
la:

Exerciții de imitare a diferitelor sunete (onomatopee) care vor fi pronunțate la început cu voce șoptită, apoi cu voce tare, în ritmuri diferite:

- - găina: cot – cot – cot - cot
- - legănatul: huța –huța , huța - huța
- - ceasul: tic – tac, tic – tac
- - trompeta: ta – ta – ta - ta
- - albina: bzz – bzz – bzz
- - trenul: tu – tu – tu – tu
- - ceasul: țrr - țrr - țrr - țrr
- - șoricelul: chiț - chiț - chiț
- - morișca: țac - țac, țac - țac

Executa și
antrenează copilul
la:

Exerciții de pronunțare a unor serii de silabe opuse, luate din cuvinte paronime, cu scopul de a antrena intens analizatorul auditiv:

- - ta, te, ti, to, tu, tâ, tă
- - sa, se, si, so, su, sâ, să
- - za, ze, zi, zo, zu, zâ, ză

Executa și
antrenează copilul
la:

Exerciții de imitare a diferitelor sunete (onomatopee) care vor fi pronunțate la început cu voce șoptită, apoi cu voce tare, în ritmuri diferite:

- - găina: cot – cot – cot - cot
- - legănatul: huța –huța , huța - huța
- - ceasul: tic – tac, tic – tac
- - trompeta: ta – ta – ta - ta
- - albina: bzz – bzz – bzz
- - trenul: tu – tu – tu – tu
- - ceasul: țrr - țrr - țrr - țrr
- - șoricelul: chiț - chiț - chiț
- - morișca: țac - țac, țac - țac

Executa și
antrenează copilul
la:

Exerciții de pronunțare a unor serii de silabe opuse, luate din cuvinte paronime, cu scopul de a antrena intens analizatorul auditiv:

- - ta, te, ti, to, tu, tâ, tă
- - sa, se, si, so, su, sâ, să
- - za, ze, zi, zo, zu, zâ, ză

sau a silabelor simple, opuse :

- - sa-ta; so-to; su-tu
- -za-sa; za-so; za-su
-

Executa și
antrenează
copilul la:

Exerciții de diferențiere a consoanelor cu puncte de articulare apropiate prin prezentarea grupelor de cuvinte foarte asemănătoare ca sonoritate:

- **ț - t**
- țel – tel   șorț - șort
- față – fată   lațe – late
- rață – rată   mațe – mate
- **ț - s**
- țol – sol   puț - pus
- țar – sar   țap – sap
- țară – sară   soț - sos
- **ț - ce – ci**
- țel – cel   soț - soci
- ține – cine   zaț - zaci
- înțeapă – înceapă   culți – culci
- roți – roci   plăți – plăci
- față – face   ața – aceea

Executa și
antrenează
copilul la:

Exerciții de transformare a cuvintelor prin înlocuire de sunete sau silabe :

- Ța – ră
- Ța – pul
- Ța – pinar

Exerciții de analiză fonetică cu indicarea primului sau ultimului cuvânt dintr-o propoziție;

Executa și
antrenează
copilul la:

Exerciții de pronunțare ritmică (utilizând proverbe,
ghicitori, poezii)

- "Țap, țap, țap
- Tata-mi cumpără un țap
- Țapul meu e cornorat
- Și eu fânișor i-am dat"

- "Huța, huța, Anicuța
- Ca în brațe la măicuța"

Executa și
antrenează
copilul la:

Jocuri hazlii în care sunetul "ț" este repetat de mai multe ori, solicitând în același timp, atenția auditivă:

-
- "Huța, huța
- Cu căruța,
- Pân-la
- Țața Măriuța!
-
- "Țucu și Țuca
- Țin un cățel
- O rață cu moț
- Și un mic vițel .

Demonstrează articularea sunetului

Explica în fața oglinzii, poziția buzelor și limbii pentru obținerea articularii sunetului “ț”.

Articularea lui “ț” este la fel ca la "s" cu excepția limbii care se sprijină în spatele incisivilor superiori. Aerul iese exploziv și nu continuu; se pornește de la sunetele t și s între care pauza se scurtează din ce în ce mai mult până se obține “ț”.

Se cere copilului să apese cât mai puternic limba pe alveolele incisivilor superiori, iar în pronunție, limba să fie lăsată cu iuțeala în jos.

- **Procedeu special :**

- se așează vârful limbii pe alveolele incisivilor superiori și i se cere să pronunțe repede, scurt, și cu presiune mare pe "s". Dacă nu reușește să pronunțe satisfăcător sunetul “ț”, i se cere să-si arunce pumnii înainte cu putere.

Demonstrează
pronunția
sunetului “ț” în :

unirea sunetelor componente prin dispariția progresivă a
pauzei :

- ț.....s
- ț.....s
- ț.....s
- ț.....s
- ț.....s
- ț-s
- țs

exerciții în silabe directe :

- ța, țe, ți, țo, țu, ță, țâ.

Demonstrează
pronunția
sunetului “ț” în :

exerciții în poziție intervocalică:

- - cu vocale similare: ața, ețe, iți, oțo, uțu, ăță;
- - cu vocale diferite: ațe, ați, ațo, ațu, ață;
- eța, eți, ețo, ețu, eță;
- ița, ițe, ițo, ițu, iță
- oța, oțe, oți, oțu, oță
- uța, uțe, uți, uțo, uță
- ăța, ățe, ăți, ățo, ățu

exerciții în silabe inverse

- aț, eț, iț, oț, uț, aț, iț

exerciții în logatomi (silabe cu și fără sens):

- taț, țeț, țiț, țoț, țuț, țop, țap, țac

Demonstrează
pronunția
sunetului "ț" în
cuvinte:

cuvinte cu fonemul în poziție inițială:

- - cuvinte monosilabice: țap, țel, țes, etc.
- - cuvinte bisilabice: țaran, țară, țeavă, etc.
- - cuvinte polisilabice: țarancă, țelină, țărăniță, etc.

cuvinte în care fonemul "ț" se află în poziție mediană (în interiorul cuvântului):

- - cuvinte monosilabice: poți, morți, coți, etc.
- - cuvinte bisilabice: bețe, cățel, vițel, etc.
- - cuvinte polisilabice: țurture, vițeluși, cățeluși, etc.

cuvinte în care fonemul "ț" se află în poziție finală:

- - cuvinte monosilabice: moț, soț, zaț, etc.
- - cuvinte bisilabice: podeț, agăț, coteț, etc.
- - cuvinte polisilabice: cântăreț, săltăreț, brăduț, certăreț, nătăfleț, etc.

Demonstrează
pronunția
sunetului "ț" în
cuvinte:

Exerciții de transformare a cuvintelor prin înlocuirea de silabe:

- ța - ră
- - pul
- - rul
- - pinar

Structuri verbale progresive prin audiție:

- ț - ța - țar - țară - țăran - țărani;
- ț - țe - țep - țepi - țepușe.

Demonstrează
pronunția
sunetului "ț" în
cuvinte:

Se folosesc cuvinte paronime:

- - Diferențierea „ț” – „t”
  - țel – tel   șorț - șort
  - față – fată   lațe – late
  - rață – rată   mațe – mate
  - țața – tata   țină – tină
- - Diferențierea ”ț” – ”ce – ci”
  - ațe – ace   plați – plăci
  - țel – cel   roți – roci
  - față – face   țeapă – ceapă

Demonstrează
pronunția
sunetului "ț" în
propoziții

Exerciții de pronunție a unor propoziții simple în care este prezent în cuvinte sunetul "ț", la început, mijloc și final:

- - Ține țapul.
- - Mița are ață.
- - Un băț e la puț.

- - Propoziții cu partea finală constantă:
  - Dănuț are -
  - Fetița are - un cățel
  - Țâncul are -
  -

Demonstrează
pronunția
sunetului "ț" în
propoziții

Propoziții cu partea inițială constantă:

- - în tren
- - în tramvai
- - tânără
- - Țara are – multe frumuseți
- - mulți brazi
- - mulți țărani
- - mulți cetățeni

Demonstrează
pronunția
sunetului "ț" în
propoziții

Propoziții cu frecvența mare a fonemului "ț"

- - "Țăranca ține în brațe o fetiță drăguță."
- - "Ținând bățul sub braț, Ghiță s-a ținut de jilt."
- - "Lângă bălți sunt mulți țânțari."

Propoziții afirmative, negative, interogative:

- - Fetița are codițe.
- - Fetița nu are codițe.
- - Fetița are codițe?

Povestiri și
repovestiri după
imaginii, seturi de
imagini, planșe
etc

Urmăriți succesiunea secvențelor povestirii – planșe și
diafilme.

” Țapii îndărătnici”

Pe un pod că n-aveau cum

Amândoi să-ncapă

S-au ciocnit în cap doi țapi

Și-au căzut în apă.

Memorarea de
scurte poezii care
conțin sunetul "ț"

"Mâinile de-ți sunt murdare,
Când mănânci te-mbolnăvești,
Spală-te ades' pe ele
Și-o să-mi mulțumești!"

"Codrule, codruțule,
Ce mai faci drăguțule?"

"Țurțurul"

"Sub streășina saraiului,
Acadeaua soarelui.

Stă-n amiază și străluce...

- Dulce-i, soare? – Tare-i dulce!"

Rostirea și memorarea unor scurte ghicitori

- **”Ce crește cu rădăcina în sus?” (Țurțurul)**

și proverbe:

- **”Fie pâinea cât de rea,
Tot mai bună-n țara mea.”**

Face un plan
verbal susținut
de imagini

Povesteți și repovesteți; la început episoade, iar apoi în întregime:

- "Doi prieteni descurcăreți"

Dacă ți-ai propus un scop

Dar nu-ți stă în putere

Faci un "hop!" și înc-un "hop!"

Și... ajungi la mere.

FELICITĂRI!

Ați parcurs un program complex de
logopedie pentru corectarea
sunetului „ț”

V-AȚI DESCURCAT EXCELENT!